STEIGEN
KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: **Steigen formannskap**
Møtested: **Rådhuset, Leinesfjord**
Møtedato: **05.02.2015** **Tid: Kl. 11:00**
(Etter møtet i PSU!)

Eventuelle forfall, samt forfallsgrunn bes meldt **snarest** til sentralbordet, tlf. 75 77 88 00 eller postmottak@steigen.kommune.no

Vararepresentanter som evt. skal møte vil få nærmere innkalling over telefon.

Representantene ordner med skyss på billigste måte.

Orienteringer: * Mulig anvendelse av konsesjonspenger.
*** Byregionsprosjektet.**

SAKSLISTE

Utvalgssakstype/nr.		Arkivsaksnr. Tittel
PS	1/15	14/399 **ANG. SØKNAD OM KJØP AV KOMMUNAL TOMT**
PS	2/15	15/37 **OMDISPONERING AV INVESTERINGSMIDLER, AVLØP**
PS	3/15	14/1121 **SØKNAD OM TILSKUDD FOR 2015 TIL NORSK LANDBRUKSRÅDGIVING SALTEN**
PS	4/15	14/882 **SYKKEL I SALTEN**

Postadresse:
Rådhuset
8281 LEINESFJORD

Besøksadresse:
Leinesfjord
LEINESFJORD

Telefon: 90 97 40 19
Telefaks: 757 78810

PS	5/15	15/60 **RETNINGSLINJER VED BRUDD PÅ REGLEMENT FOR TOBAKKSFRI ARBEIDSTID**
PS	6/15	15/64 **STRATEGIKONFERANSENE 2015 DEBATTHEFTET**
PS	7/15	14/1124 **SØKNAD OM SERVERINGSBEVILLING - TINGELING GAVER OG INTERIØR, 8283 LEINESFJORD**

Eventuelt.

ANG. SØKNAD OM KJØP AV KOMMUNAL TOMT

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: L83
Arkivsaksnr.:	14/399	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
1/15	Steigen formannskap	05.02.2015

Forslag til vedtak:

Steigen kommune beholder området B/T i reguleringsplan for Leinesfjord i kommunalt eie inntil videre, med tanke på framtidig arealbehov til helse, omsorg og boliger for vanskeligstilte grupper. Søknad fra Svalehus AS datert 21.04.14 må derfor avslås.

Saksutredning:

- Historikk

Steigen kommunestyre hadde i juni 2013 sak til behandling angående salg av flere kommunale tomteområder i Leinesfjord. Det ble vedtatt salg av tre områder, til tre ulike aktører. For alle områdene ble det satt ett års frist for bygging. Det er nå gått 1 ½ år, og Steigen kommune har ikke registrert noe initiativ fra to av aktørene i forhold til å komme i gang med bygging. Administrasjonen legger derfor til grunn at disse tilsagnene er forfalt. Den tredje aktøren, Svalehus AS, fikk tilsagn om kjøp av resterende areal øst og vest for de nybygde kommunale boligene på område B3 i reguleringsplan for Leinesfjord. Firmaet har i perioden vært i dialog med kommunen om overskjøting av tomt og vilkår for bygging, og signaliserer klart at en er interessert i å realisere prosjektet.

- Ny søknad

Samme firma, Svalehus AS, søkte i april 2014 om å få kjøpe et annet område, nemlig 2 da. av område B/T i reguleringsplanen. Dette er samme område som Ålstadøya Trelast fikk tilsagn om i juni 2013. Av søknaden fra Svalehus AS framgår det at en planlegger å bygge 8-12 omsorgsleiligheter. I purring i november 2014 er antallet stipulert til 12-25 enheter av omsorgsboliger og «seniorleiligheter».

- Planstatus

Reguleringsplan for Leinesfjord vedtatt mai 2012 regulerer bruken av området. B/T er et område vest for Steigentunet på 4,4 da. regulert til «konsentrert bebyggelse for bolig/hybelhus/omsorgsboliger og tjenesteyting. Rekkehus/tett boligbebyggelse opp til 2 etg. Utnyttelsesgrad maks % BYA=70%.»

- Kommunens rolle som grunneier

Når kommunen som grunneier skal ta stiling til videresalg av eiendommer, er dette ikke et enkeltvedtak i henhold til forvaltningsloven. Regler om for eksempel krav om begrunnelse, klageadgang osv gjelder derfor ikke. Alminnelige demokratiske prinsipp om åpenhet,

likebehandling osv bør praktiseres. De aktuelle arealene har Steigen kommune i sin tid kjøpt opp for å ha nødvendig areal til utvikling av kommunesenter med tilhørende funksjoner. Det bør legges stor vekt på langsiktighet ved salg av arealene, med tanke på framtidig behov for sentrumsnære arealer. Dette kan være arealbehov som ikke er konkretisert pr dags dato, enten for utvikling/utvidelse av offentlige funksjoner eller næringsliv. Ettersom Steigen kommune er grunneier på disse sentrale arealene, har kommunen ytterligere mulighet til å styre arealbruken. Framføring av vann og særlig avløp til områdene vest for Steigentunet har vært kostbart. Det er viktig at områdene utnyttes konsentrert, slik at samfunnet får mest mulig igjen for disse grunnlagsinvesteringene.

- Administrasjonens vurdering og tilrådning

Område B/T er verdifullt som mulig utvidelsesområde for funksjoner som må ligge svært nært Steigentunet. Reguleringsplanen er nokså åpen for utnyttelse av dette arealet. Formål som ikke må ha en slik beliggenhet bør en prøve å lokalisere til andre areal. Administrasjonen har hatt ei drøfting av mulige framtidige arealbehov i forhold til helse- og omsorgssektoren. I øyeblikket er det særlig fokus på omsorgsboliger, og eventuelt samling av kommunale tjenester for å kunne effektivisere drifta. Steigen kommune har behov for å revidere/utvikle boligsosial handlingsplan. I den sammenheng bør typisk området B/T beholdes slik at det er tilgjengelig for mulig framtidig utbygging. Slik utbygging kan skje enten i kommunal regi eller i samarbeid med private aktører. På denne bakgrunn tilrås det at søknaden fra Svalehus AS avslås.

OMDISPONERING AV INVESTERINGSMIDLER, AVLØP

Saksbehandler:	Tordis Sofie Langseth	Arkiv: M03
Arkivsaksnr.:	15/37	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
2/15	Steigen formannskap	05.02.2015

Forslag til vedtak:

Utskifting og flytting av slamavskiller i Bogen tas inn i investeringsbudsjettet for 2015 med en kostnad på kr. 300.000,- eks mva. Prosjektet finansieres med omdisponering innenfor vedtatt investeringsbudsjett (kr. 220.000,-), samt nytt låneopptak (kr. 80.000).

Saksutredning:

Nordodden SA er nå i gang med et utbyggingsprosjekt. De skal blant annet tilrettelegge nytt næringsareal i området mellom Nordodden og småbåthavna i Bogen. I dette området har Steigen kommune liggende en stor slamavskiller for den kommunale avløpsledninga i området. Flytting av denne slamavskilleren er ei forutsetning for utbyggingsplanene. I forbindelse med flytting må slamavskilleren også byttes ut. Entreprenøren som gjennomfører grunnarbeidet på Nordodden har gitt pristilbud til Steigen kommune på kr. 250.000,- for arbeidet med flytting av tanken, inkludert ny tank. For å ta høyde for uforutsette tilleggskostnader bør finansieringa av prosjektet være på kr. 300.000,- Arbeidet er allerede startet opp, da det som nevnt er ei forutsetning for bedriftens utbygging. Det er tatt initiativ i forhold til Nordodden SA (som grunneier) for å tinglyse rettighet for å ha tanken liggende på den nye plasseringa.

På investeringsbudsjettet for 2013 var det med et prosjekt med riving av bygget til det biologiske renseanlegget i Leinesfjord. Anlegget er tatt ut av drift etter at nye septiktanker og ny utslippsledning ut i sjø er tatt i bruk. Rivinga er foreløpig ikke gjennomført, men bevilgninga på kr. 300.000,- er videreført først til 2014 og så til 2015. Vi har nå fått avtale med firma som har påtatt seg å utføre denne jobben for kr. 50.000,-. I tillegg kommer kostnader til tømming av anlegget før riving. Vi legger til grunn at kr. 220.000,- kan omdisponeres fra rivingsprosjektet.

På dette grunnlaget foreslås følgende endring av investeringsbudsjettet 2015 for avløp:

	Investering kr	Finansiering kr
Utskifting og flytting slamavskiller Bogen	300.000,-	
Omdisponering fra rivingsprosjekt avløp Leinesfjord		220.000,-

Nytt låneopptak		80.000,-
Sum	300.000,-	300.000,-

Avløp er et selvkostområde i kommuneregnskapet. Investeringer som aktiveres i kommunens regnskap legges også inn i selvkostregnskapet, og belaster dette med både avskrivingskostnader og forrentning av den innskutte kapitalen. Inntektene på avløpssektoren vil derfor dekke kostnadene til lån på dette området.

SØKNAD OM TILSKUDD FOR 2015 TIL NORSK LANDBRUKSRÅDGIVING SALTEN

Saksbehandler:	Berit Staurbakk	Arkiv: 223
Arkivsaksnr.:	14/1121	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
3/15	Steigen formannskap	05.02.2015

Forslag til vedtak:

Steigen kommune vedtar å bevilge kr 50.000,- i tilskudd 2015 til Norsk Landbruksrådgiving Salten i henhold til søknad datert 09.12.2014. Tilskuddet belastes budsjettkonto. 13702.451.325

Saksutredning:
Steigen kommune har avsatt på budsjett for 2015 kr. 50.000,- til landbruksrådgivingsformål. I 2014 ble det bevilget tilskudd til Norsk landbruksrådgiving Salten med kr 50.000,-. Landbruksrådgiving Nord-Salten ble lagt ned i 2013. Denne fikk et årlig tilskudd på kr 100.000,-
Etter opphør av Landbruksrådgivinga i Nord-Salten, har avd. Salten overtatt en stor del av den tidligere medlemsmassen fra Steigen. Landbruksrådgivingstjenesten i området har sagt at gårdbrukerne i Nord-Salten selv kunne bestemme hvilken av de tre rådgivingstjenestene i området en ønsket å være tilknyttet. Dette gjelder følgende: Landbruksrådgiving Salten, Lofoten og Midtre Hålogaland. Det har vist seg at fra Steigen er det flest som ønsker tilknytning til Salten, som pr. des. 2014 har 26 medlemmer herfra. Det er ambisjoner om ytterligere fotfeste etter hvert i Steigen. Styrene i rådgivingsenhetene rundt Nord-Salten har i ettertid blitt enige om at NLR Salten primært tilbyr sine tjenester i Steigen. NLR Lofoten i Hamarøy og Landbrukstjenesten Midtre Hålogaland i Tysfjord. Men de vil samarbeide og tilby sine aktiviteter uansett hvilken enhet en er medlem av.

NLR Salten har pr. i dag over 300 medlemmer fordelt på kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Saltdal, Sørfold og Steigen. De har to fulle stillinger som landbruksrådgivere og tilbyr et vidt spekter av tjenester. Det er stor aktivitet. I tillegg til runder med gjødselplanlegging og veiledning m.h.t miljøplaner til medlemmer, vises det i søknaden til en rekke avholdte åpne kurs/fagmøter og markdager rundt om i kommunene i året som har gått. I Steigen ble det i 2014 avholdt våronnmøte 18. februar, markdager grovfor 5-6. juni , potetdyrking 5. august og autorisasjonskurs i plantevern 21. oktober.

Det pågår for tiden en organisasjons- og strukturdebatt i Norsk Landbruksrådgiving sentralt. Målet er at rådgivingstjenesten skal bli best mulig for medlemmene. Det er mål om et helhetlig tilbud i hele landet og flere rådgivere på hvert fagfelt i hver region. Det legges opp til større regioner. I forslaget som kommer vil NLR Salten, NLR Lofoten og Landbrukstjenesten

Midtre Hålogaland bli en del av en større region. Hvis dette går igjennom vil organisasjonsendringen kunne tre i kraft fra 01.01.2016.

Vurdering:
Det stilles i dag strenge krav til gårdbrukere på mange områder. Både når det gjelder dokumentasjon, agronomi og ikke minst en lønnsom drift. Landbruksrådgivingstjenesten har overtatt stort sett alt av rådgiving i landbruket. De gir oppfølging av hver enkelt, og alle som ønsker det får faglig veiledning, hjelp og støtte. Det kan være en lønnsom investering å satse litt penger på landbruksrådgivingen som gjør dette arbeidet på en effektiv og kyndig måte. Vi er avhengig av et bærekraftig landbruk som produserer mat og tar vare på landskap og kulturarv – og derved sikrer spredt bosetting.

Vedlegg: Søknad fra Norsk landbruksrådgiving Salten

BS

Norsk Landbruksrådgiving

Postadresse: Postboks 494, 8001 Bodø
Besøksadresse: Moloveien 18, Bodø
Tlf: 913 20 731
e-post: salten@nlr.no
Hjemmeside: http://salten.nlr.no
Org nr.: NO 871 390 452 MVA

STEIGEN KOMMUNE
Sentralarkivet
Løpenr.: 6289/14 | Saksbeh. 628 BS
11 DES 2014
Arkivsaksnr. 14/1121 | Dok.nr. 1
Ark.kode 223
Gradering
Kopi til:

Bodø, 09/12 2014

Til Steigen kommune

Søknad om tilskudd for 2015 til Norsk Landbruksrådgiving Salten

Norsk Landbruksrådgiving Salten gir tilbud om medlemskap til alle gårdbrukere i kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold. I tillegg har vi noen medlemmer i Hamarøy. Norsk Landbruksrådgiving Salten har kontorsted i Bodø, og bruker møtelokaler som stilles til disposisjon etter avtale i alle kommunene våre hvor vi arrangerer møter og har kontordager i samarbeid med det lokale landbrukskontor. Vi har to fulle stillinger, begge som landbruksrådgivere.

Vi tillater oss med dette å søke kommunen om et tilskudd på kroner 50.000,- for 2015. Og håper kommunen fortsatt satser på gårdbrukerne i kommunen ved å støtte veiednings- og forsøksarbeidet Norsk Landbruksrådgiving Salten utfører for alle som primært driver med matproduksjon.

Norsk Landbruksrådgiving Salten har i dag **310** medlemmer, hvorav **26 medlemmer i Steigen** kommune (se vedlegg 1).

Norsk Landbruksrådgiving Salten ledes av et styre på fem medlemmer:

Leder: Bodil Lundbakk, Fauske (Melk- og kjøttproduksjon)
Nestleder: Tom Harald Stormo, Saltdal (Melk- og kjøttproduksjon)
Styremedlem: Frøydis Forsmo, Beiarn (sau og gris)
Styremedlem: Karl Olav Karlsen, Bodø (Melk- og kjøttproduksjon)
Styremedlem: Sverre Birkelund, Meløy (Sau)
Vara: Thor Holand, Steigen (Potet og korn)
Regine Kristoffersen, Fauske (Sau)
Svein Åsbakk, Bodø (Melk- og kjøttproduksjon, gris)

Landbruksrådgivingen er medlemsstyrt og de fleste gårdbrukere er i dag medlem hos oss. Styret representerer ulike produksjoner og miljøer og vil derfor samlet være godt rustet til å påvirke egen organisasjon til å velge rett kurs under endringsprosessene landbruket er inne i.

Finansiering av Norsk Landbruksrådgiving Salten

Norsk Landbruksrådgiving Salten finansieres med medlemskontingent, statlig støtte, kommunal støtte, kursinntekter og prosjektfinansiering. Medlemskontingenten i Norsk Landbruksrådgiving Salten er tredelt etter arealet gårdbrukerne søker om Areal og kulturlandskapstilskudd for. I 2014 har satsene vært kr **1.137,- / 1.490,- eller 1.950,-** alt etter brukets størrelse målt i antall dekar. Medlemskontingenten har de siste årene økt i takt med konsumprisindeksen.

Norsk Landbruksrådgiving Salten

Den statlige støtten vi får via jordbruksoppgjøret krymper. Vilkårene for tildeling er endret slik at små enheter i nord er de som kommer dårligst ut.
Vi har utført prosjekter finansiert av Fylkesmannen og Nordland Fylkeskommune og andre aktuelle samarbeidspartnere. Kostnaden til administrasjon er liten, og som det går fram av budsjett for 2014 og regnskap for 2013 (se vedlegg årsmelding for 2013) er Norsk Landbruksrådgiving Salten avhengig av kommunal økonomisk støtte for å kunne fortsette rådgivnings- og veiledningstjenesten i alle de åtte kommunene som er vårt nedslagsfelt.

Rådgiving og kursvirksomhet i regi av NLR Salten

Vi satser på rådgiving til alle bønder innenfor et vidt fagområde – enten de er medlem hos oss eller ei. Jord og plantekultur er fortsatt hovedfagfeltet vårt, og i 2014 har vi blant annet hatt våronnmøter og markdager med hovedtema grovforproduksjon. De siste årene har vi også lagt stor vekt på økonomisk opplæring og forståelse. I tillegg satser vi på kurs i salg og foredling av gårdens produkter og kurs i tilleggsnæringer. Her samarbeider vi med Bioforsk om å arrangere disse, spesielt for produsenter som allerede er i gang med småskalamatproduksjon.

All aktivitet arrangert av Norsk Landbruksrådgiving Salten er åpen for **alle** interesserte, uavhengig av medlemskap.

Fagmøter, fagdager, markdager og kurs i 2014:

Nr	Dato	Kommune	Sted	Oppmøte hos	Fagområde	Antall deltakere
1	16-17. januar	Bodø	Bodø	NLR Salten	Kurs i HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point) ble holdt for alle interesserte som er i gang med småskala matproduksjon. Å produsere TRYGG MAT er helt avgjørende for å kunne satse småskala. Kvalitetssystemer og hygieneforskriften – og det å jobbe med dette i egen bedrift var hovedinnholdet. Et svært bra kurs hvor innleid fagansvarlig Kathrine Rødsjø gjorde en flott innsats.	11
2	17. februar	Meløy	Ørnes	Kommune huset	Våronnmøte: Miljøplanarbeid, vekstskifteplan, valg av arter og sorter i grønnfor, gjenlegg, supplere husdyrgjødsel med rett mineralgjødsel. Grovforøkonomi. Drenering, dreneringsplaner, vannforskriften. Samarbeid mellom NLR, landbrukskontor, Tine og Felleskjøpet	16
3	18. februar	Steigen	Leienes-fjord	Steigen vertshus	Våronnmøte: Miljøplanarbeid, vekstskifteplan, valg av arter og sorter i grønnfor, gjenlegg, supplere husdyrgjødsel med rett mineralgjødsel. Grovforøkonomi. Drenering, dreneringsplaner, vannforskriften. Samarbeid mellom NLR, landbrukskontor, Tine og Felleskjøpet	17
4	19.	Bodø	Bodø	Felleskjøp	Våronnmøte: Miljøplanarbeid,	15

	februar			et	vekstskifteplan, valg av arter og sorter i grønnfor, gjenlegg, supplere husdyrgjødsel med rett mineralgjødsel. Grovforøkonomi. Drenering, dreneringsplaner, vannforskriften. Samarbeid mellom NLR, landbrukskontor, Tine og Felleskjøpet	
5	13. mars	Bodø	Bodø	NLR Salten	Markedskurset «store muligheter for deg som vil være liten» hadde god oppslutning. Foredragsholdere var Frode Kristensen fra Matmerk og Morten Hoff. Begge gode innen markedsføring. De jobber med småskalprodusenter som de hjelper ut i markedet med bedre kunnskap om kunder, design og emballasje.	12
6	27. mars	Gildeskål	Inndyr	Kommune huset	Miljøplanarbeid og Våronnmøte. Hva kreves av miljøplanen, hvordan innrette arbeidet for å lage en god plan. Vanndirektivet, jordleie og transport. Samarbeid med Gildeskål kommune.	12
7	23. april	Bodø	Bodø	NLRs møterom i Moloveien	Innleid Jan Karstein Henriksen fra NLR Agder i Søgne holdt kurs i jordbærdyrking. Han er spesialist innen bærproduksjon og har i lang tid også innhentet kunnskap i nord. Et svært bra kurs som vi satser på oppfølging av.	14
8	7. mai	Bodø	Mulstrand	Gry Kanstad og Leif Erik Kleivbakk	Våronn-markdag i jordarbeiding, samarbeid med Felleskjøpet. Egil Husby er fagmann i jordarbeiding. Det er mye dødt gras rundt om – hvordan kan vi løse problemet med gode, raske tiltak? Drenering. Kjøreavstander påvirker i sterk grad jordarbeiding – eller mangelen på sådan. Alternative løsninger for å få nok fôr – nær nok driftsenheten.	21
9	28. mai	Meløy	Bjærangs-fjorden	Svein Roger Skoglund	Våronnmarkdag i jordarbeiding samarbeid med Felleskjøpet. Leif Erik Kleivbakk demonstrerte reparasjonsharv/såmaskin. Kan den erstatte eller supplere plogen i områder hvor enga årlig utsettes for overvintringsskade? Alternative løsninger for å få nok for – nær nok driftsenheten = god grovforøkonomi!	9
10	4. juni frokost -møte	Beiarn	Leiråmo fellesseter	Ole Hemming-hytt	Innleid Olav Aspli, spesialist Felleskjøpet Trøndelag. Våronnmøte. Grovforproduksjon fra A til Å. Hva må på plass for å få en god, effektiv forproduksjon. Drenering er hovedfaktoren, avskjæringsgrøfter, profilering. Vanndirektivet. Kjøreavstander og økonomi: Hvor ligger smertegrensen, muligheter for «jordskifte». Markvandring i felt. Videre alle tiltak for å få et godt grovfor i hus og ball.	10
11	4. juni Formid	Bodø	Misvær	Frode Berg	Innleid Olav Aspli, spesialist Felleskjøpet Trøndelag. Våronnmøte.	9

	-dags-møte				Grovforproduksjon fra A til Å. Hva må på plass for å få en god, effektiv forproduksjon. Drenering er hovedfaktoren, avskjæringsgrøfter, profilering. Vanndirektivet. Kjøreavstander og økonomi: Hvor ligger smertegrensen, muligheter for «jordskifte». Markvandring i felt. Videre alle tiltak for å få et godt grovfor i hus og ball.	
12	4. juni Kvelds -møte	Bodø	Kløkstad	Magne Kristensen	Innleid Olav Aspli, spesialist Felleskjøpet Trøndelag. Våronnmøte. Grovforproduksjon fra A til Å. Hva må på plass for å få en god, effektiv forproduksjon. Drenering er hovedfaktoren, avskjæringsgrøfter, profilering. Vanndirektivet. Kjøreavstander og økonomi: Hvor ligger smertegrensen, muligheter for «jordskifte». Markvandring i felt. Videre alle tiltak for å få et godt grovfor i hus og ball.	8
13	5. juni Mor-gen-møte	Fauske	Holstad	Vibeke Solbakk	Innleid Olav Aspli, spesialist Felleskjøpet Trøndelag. Våronnmøte. Grovforproduksjon fra A til Å. Hva må på plass for å få en god, effektiv forproduksjon. Drenering er hovedfaktoren, avskjæringsgrøfter, profilering. Vanndirektivet. Kjøreavstander og økonomi: Hvor ligger smertegrensen, muligheter for «jordskifte». Markvandring i felt. Videre alle tiltak for å få et godt grovfor i hus og ball.	12
14	5. juni Kvelds -møte	Steigen	Saur	Jann Rist	Innleid Olav Aspli, spesialist Felleskjøpet Trøndelag. Våronnmøte. Grovforproduksjon fra A til Å. Hva må på plass for å få en god, effektiv forproduksjon. Drenering er hovedfaktoren, avskjæringsgrøfter, profilering. Vanndirektivet. Kjøreavstander og økonomi: Hvor ligger smertegrensen, muligheter for «jordskifte». Markvandring i felt. Videre alle tiltak for å få et godt grovfor i hus og ball.	18
15	6. juni	Steigen	Engeløya	Solbjørg Bakken	Innleid Olav Aspli, spesialist Felleskjøpet Trøndelag. Våronnmøte. Grovforproduksjon fra A til Å. Hva må på plass for å få en god, effektiv forproduksjon. Drenering er hovedfaktoren, avskjæringsgrøfter, profilering. Vanndirektivet. Kjøreavstander og økonomi: Hvor ligger smertegrensen, muligheter for «jordskifte». Markvandring i felt. Videre alle tiltak for å få et godt grovfor i hus og ball.	20
16	26. juni	Fauske	Valnesfjord	Henriksen og	Potet og grønnsaker hovedtema, drift i vekstsesongen, bruk av fiberduk, feller	7

				Stokland	for påvisning av skadeinsekter, skadeterskler, Integrert plantevern, avrenning og forurensingsfare (gjødsel og plantevernmidler). Vatning – hvilke muligheter. Dreneringstiltak.	
17	10. juli	Fauske	Kvitblikk	Marina og Jan Sande	Bær (jordbær og bringebær), gulrot, potet og kålrot supplert med diverse småkulturer som Marina og Jan er eksperter på. SMIL, RMP, bruk av gjødsel i forhold til forurensing, Integrert Plantevern. Vann og vanndirektivet, behov for tilførsel under ekstrem tørke. Drenering.	14
18	10. juli	Fauske	Røvika	Gerda og Gunnar Schjelder-up	Markdag i bringebær og jordbær. Integrert plantevern. Effekten av tiltak, hvilke behov videre som fortsatt kan dekkes i vekstsesongen. Overflateform, drenering, leplanting (østavind).	8
19	5. august	Steigen	Engeløya	Tove og Thor Holand	Innleid foredragsholder Per Møllerhagen, Bioforsk Apelsvoll. Potet. Potetsorter og gjødsling (to forsøksfelt med hhv sorter og næringstilførsel) Vann – muligheter for vatning – drenering. Flere tiltak er gjort, effekten vanskelig å se pga tørken.	12
20	7. august	Fauske	Valnesfjord	Geir Henriksen Harald Stokland	Innleid foredragsholder Arne Gillund fra Norgro på Hamar. Markdag i grønnsaker med gulrota i fokus, sortsvalg, gjødsling, plantevern og behov/bruk/effekt =IP.	8
21	15. aug	Sørfold	Strøksnes	Borghild Wingan og Anders Vold	Innleid foredragsholder: Stanislav Strbac fra NLR Østafjells. Fagdag og markvandring. Bær i fokus, ribesarter hovedtema. Ellers bringebær og jordbær. Dyrking fra A til Å. Ei god jordform, effektiv drenering og avgrense avrenning viktige faktorer. Bruk av reint vann og tilgang gjennom hele sesongen avgjørende for god bærstørrelse og friske planter.	23
22	2-3. septem ber	Bodø Fauske	Bodø Valnesfjord	NLR Salten og Stokland	Autorisasjonskurs i plantevern for nybegynnere og fornying. Første dag obligatorisk praksisdag for de som tidligere ikke har brukt plantevernmidler. Dag to teori for alle - som omhandler integrert plantevern (IP) og miljøhensyn som må tas for – som siste utvei – bruk av kjemiske midler til bekjempelse av ugras, insekter eller sopp.	14
23	21. okto-ber	Steigen	Steigen	Leinsfjord	Autorisasjonskurs i plantevern for nybegynnere og fornying. Første dag obligatorisk praksisdag bel avholdt i Valnesfjord for de som tidligere ikke har brukt plantevernmidler. Dagen i Leinesfjord var teori for alle. Vektlegging på IP og miljøhensyn som må tas, for – som siste utvei – bruk av kjemiske midler til bekjempelse av	17

					ugras, insekter eller sopp.	
24	5-6. novem -ber	Bodø	Bodø	NLR Salten, Statens Hus	Økonomikurs innen kalkulasjon og prisfastsetting. Et utrolig bra kurs hvor hovedforedragsholder Viggo Johannessen fra Teknologisk institutt gjorde en glimrende jobb. Det ar få deltakere, men dette kurset burde være obligatorisk for alle som vurderer å tilby lokalproduserte varer ut i markedet.	6

Fagmøter i grovfordyrking og drenering

Denne sesongen brukte vi egen kunnskap innen drenering på fag- og markdagene vi har gjennomført, etter å ha blitt godt kurset innen emnet gjennom flere år. Å møtes ute i felt er svært avgjørende for at vi sammen med gårdbrukerne ser på utfordringen de ulike driverne av jorda har for å løse egne dreneringsproblemer. Det være seg topografi og jordrelaterte utfordringer. Alle ønsker ei best drivverdig jord nær driftsenheten for å kunne drifte denne optimalt – og få maksimalt igjen i form av kvalitetsfor. Økonomien i grovforproduksjonen sett i sammenheng med avstand mellom fjøs og jorda som drives, er blitt veldig aktuelt fagfelt. Etter å ha kjørt fjorårets møterunde med Jan Karstein Henriksen fra NLR Agder er interessen vakt. Transportavstand diskuteres på møtene, selv om det ikke ligger noen fasit i hvordan dette kan løses best. De som i dag har satset stort på å bygge opp gården sin har behov for jord å produsere godt grovfor på. Dukker det opp nye areal nærmere ser vi at et bytte av drivere raskt er på plass.
Oppmøtet på de fleste arrangementene har vært bra – og bøndene er svært fornøyd med å diskutere ulike løsninger for et godt resultat for egen drift. Mao er det ei god kunnskapsdeling i gode diskusjoner.

Kurs og fagmøte-/markdager i bær

Vi satset også i år på å få NLR Agders fagmann innen grovforøkonomi og bær nordover. Denne gang på kurs i bærdyrking 23. april. Jordbærdyrking var hovedtemaet og deltakerne fikk opplæring i produksjon fra A til Å. Det er ingen lett produksjon, her kreves fagkunnskap og erfaring for å få salgbar avling av god kvalitet helt fram til forbrukeren. Det var et svært godt faglig kurs, og deltakerne er klare for en fortsettelse innen jordbær med opplæring av Jan Karstein Henriksen. Gjerne også et kurs i produksjon av bringebær!

15. august arrangert vi bærfagdag på Styrkesnes i Sørfold. Innleid spesialkompetanse var hentet fra NLR Østafjells og heter Stanislav Strbac. Han jobber bare med bær og er en «rein» bærrådgiver med svært stor kompetanse. Han har utdannelse og arbeidserfaring fra Norge, men henter også ny kunnskap fra Europa. Han er best innen ribesproduksjon (rips, solbær, stikkelsbær) sammenlignet med andre rådgivere, men har stor faglig tyngde også innen jordbær og bringebær. Det var hele 23 deltakere på Styrkesnes og både vertskapet Wingan & Vold og de andre deltakerne fikk svært lyst til å praktisere den nye kunnskapen de ervervet på denne fagdagen.

Gjennomføring av arrangementene

Også i år har vi aktiviteter i «det nye området» Nord-Salten hvor vi satser på aktivitet i Steigen – med invitasjon til alle å delta – også i nabokommunene. Reiseavstandene i

Salten er store, men vi mener det er svært viktig å spre aktiviteten i hele nedslagsfeltet vårt ved å ha møter og kurs i alle de 8 kommunene vi betjener. Det er alltid lærerikt og spennende å møte aktive, positive bønder. Å klare å nå ut med et godt tilbud til alle bøndene i området vårt er utfordrende – og svært kostbart! Og for de fleste blir det likevel noen mil med reise for å delta på arrangementene de ønsker.

Vi har som alltid satset på et godt samarbeid med kommunene og inviterer de ansatte til å være med også med eget tema om ønskelig. Grovforøkonomi er et godt tema både på våronnmøter og markdager i vekstsesongen der husdyrbrukere møtes. Temaet transport & økonomi er blitt veldig aktuelt å belyse – spesielt etter at dieselprisene er steget, miljøforurensing står på dagsorden i nyhetsbildet – og aspektet med TID = PENGER: Det brukes enormt med tid for gårdbrukere som sitter i traktoren på vei «til og fra»!

Autorisasjonskurs i plantevern

I år hadde vi svært stor deltakelse på kursene, til sammen 31 personer som gjennomførte opplegget. Vi hadde en felles praksisdag i september for nybegynnere i Valnesfjord og et teorikurs hhv i Bodø dagen etter og et kurs i Steigen i oktober. Alle som bruker kjemiske plantevernmidler må ha eget sertifikat som har en gyldighet på 10 år. Pr i dag har alle deltakerne gjennomført eksamen på sitt landbrukskontor.

Grovforskole

ble sist arrangert i Gildeskål. Da har tilbudet vært gjennomført i alle kommuner i vårt nedslagsfelt. Ny kommune inn er Steigen, og her starter vi opp i 2015. Det er også mulig å studere dette selv ved å gå inn på Internett på hjemmesiden til Norsk Landbruksrådgiving. Målet med Grovforskolen er at alle skal ha mulighet til å lage sin egen strategi for grovforproduksjon. Ikke minst vite hva som må til for å kunne produsere godt kvalitetsfôr tilpasset dyreslaget du driver med på eget bruk. Proteinforet er nå også under lupen – her må bøndene etter hvert også produsere mer av dette selv.

Prosjektarbeid

For Fylkesmannens landbruksavdeling utfører vi hvert år flere ulike prosjekter. Mange utføres i samarbeid med andre Landbruksrådgivingsenheter i Nordland for å få et så stort nedslagsfelt som mulig. Derigjennom får vi et bredt faggrunnlag og mye innsamlet data. Å satse i fellesskap er svært effektivt og gir mye raskere resultat med god tyngde.

Vi har også i år vært konsulenter for Statens vegvesen for å være med å lage strategier for å begrense spredning av fremmede arter. Dette arbeidet blir det også satset på de neste årene.

Forsøksvirksomhet

I 2014 har vi satset først og fremst på forsøk innen potet. Vi har vært med på et landsdekkende storsatsing på Nitratfelt – og det eneste i Nord- Norge - som har vært svært arbeidskrevende og svært spennende og lærerikt. I tillegg til måling av N i plantesaft fra potetriset gjennom vekstsesongen har vi også sjekket status for kalium i de samme prøvene. Det er sendt analyser til England for videre testing av

næringsinnhold og gode tall og oppfølging har vi mottatt fra Megalab. Vi følger dette fagområdet videre og er svært spent på resultatene – også sett i lys av resultat fra andre landsdeler.

Vi har også hatt et foredlingsfelt i potet hvor vi har sjekket 6 ulike sorter og målt avling og kvalitet. Dette er et viktig arbeid å kunne finne bedre sortsmateriale for potetprodusentene i nord.

Miljøprogrammet i Nordland - Miljøplan trinn 1 og 2

I 2014 hadde vi tilbud om småmøter hvor bøndene kunne få en god gjennomgang på hva Miljøplanarbeidet egentlig innebærer. Tilskuddet til bøndene over jordbruksoppgjøret er i forandring og tilpasses EUs muligheter for å støtte eget landbruk. I år var det 9. året at kravet om Miljøplan trinn 2 i samsvar med miljøprogrammet i Nordland hadde som målsetting å synliggjøre landbrukets miljøutfordringer og miljøinnsats for allmennheten. For Miljøplan trinn 2 trengs det ofte ekstra hjelp for å finne sin egen beskrivelse av miljøplanarbeidet på egen gård. Fra nyttår blir dette noe endret, men fortsatt er kravene innen Miljøplanarbeidet noe gårdbrukerne må ta på alvor for å sikre miljøet lokalt og globalt.

Jordprøver. Basis for enhver gjødselplan er jordanalysene, som vi tar ut hvert sjette år hos medlemmene. Disse tørkes, jordanalyser rekvireres og sendes inn til et analyselaboratorium for å finne næringsinnholdet i jorda. I neste omgang setter vi opp dyrkings- og gjødslingsplaner på basis av disse resultatene. I 2014 tok vi ut prøver hos gårdbrukere i hele distriktet i april-mai og i september. I år var det Bodø som var et av hovedområdene. Steigen var også i år det store satsingsområdet siden det her var svært mange nye medlemmer. I tillegg tok vi ut prøver i alle de andre kommunene hvor hoveddelen av jordprøvene var for gamle. Uttak av prøver for å få disse analysert for næringsinnhold er svært avgjørende for å kunne gjødsle korrekt – og derved også tilfredsstille egne og myndighetenes miljøkrav.

I tillegg er befaringen på arealet mens vi tar ut prøvene – aller helst sammen med gårdbrukeren – av svært stor betydning for å se «i virkeligheten» hvordan gårdsdrifta gjennomføres, spesielt med tanke på dreneringstilstand, jordpakking og engkvalitet.

Gjødslingsplaner og gårdskart

Det er viktig for gårdbrukeren å få areal og plan mest mulig korrekt slik at de kan dyrke kvalitetsgrovfor, poteter, grønnsaker og bær av høg kvalitet. Planen skal utarbeides før hver vekstsesong og er fortsatt et statlig pålegg som kontrolleres. Nytten av en slik plan er at bonden først bruker gårdens ressurser som husdyrgjødsel på best mulig måte for miljø og egen økonomi. I neste omgang suppleres det med aktuell type mineralgjødsel av rett type og passe mengde for å få et kvalitetsfôr å produsere melk og kjøtt på. Viktig å tenke miljø ved planlegging og gjennomføring av gjødslingen. Alle medlemmer som ønsker det får utarbeidet en gjødselplan for gården sin.

Digitalt kart i programmet Skifteplan som kobles sammen med gjødselplanen holdes ajour. Dette er et unikt verktøy som utarbeides for hvert bruk. Derved får medlemmene jordteigene som høstes og/eller beites registrert og målt opp. Digitale kart forenkler justering som det blir med av når store areal i drift er leiejord. Det er

noe de aller fleste av medlemmene er svært avhengige av for å få nok for til dyra. Vanlig leiejordsprosent ligger på vel 50. Hvem som slår hvor varierer mye, og kartene må stadig ajourføres. Dette arbeidet har hatt stor prioritet de siste årene og vi korrigere alle kart etter hvert som vi får kjennskap til endringer.

IP – Integrert produksjon / økologisk landbruk

Vi driver med rådgiving i integrert produksjon hvor innsatsen av alle tiltak i jordbruksdrifta vurderes i alle ledd før eventuell bruk av kjemiske midler kan tilrådes brukt - som siste utvei for å løse et spesifikt problem.

Norsk landbruksrådgiving sentralt har et Økologisk veiledningsprosjekt hvor vi deltar. Årlig gir vi interesserte et tilbud om ØFR – Økologisk førsteråd. Dette er gratis og innebærer et besøk på bruket hvor vi ser på hvilke muligheter brukeren har for å drive økologisk, hvilke flaskehalser og hvor motivasjonen for omlegging ligger forankret. Vi samarbeider også med TINE som har et prosjekt hvor de ønsker å få flere melkeprodusenter til å produsere økologisk melk i Nord-Norge. Dette ble avsluttet i 2014, men neste prosjekt antas starter opp kommende år.

Kulturlandskapspleie trenger folk på landsbygda

I Salten er jordbruket bygd opp av relativt små bruk. Her er det viktig å ha en god plan for skjøtsel av kulturlandskapet, slik at fastboende og turister fortsatt kan glede seg over et vakkert, åpent kulturlandskap. Kommunens satsing på å rydde skog fra viktige utsiktspunkt langs viktige ferdselsårer er et flott tiltak for å begrense gjengroingen.

Beitedyr er helt avgjørende for at ikke landskapet skal gro igjen.
Nedlegging av mange bruk fører til at stadig nye areal trenger "beitepussere" i form av sau og storfe, og det blir for mye areal i forhold til antall beitedyr. Derfor er det viktig at det i tillegg satses på høsting av de viktigste arealene og foretas ei maskinell beitepussing av annet viktig areal.

Vi ser et stort behov for utarbeidelse av skjøtselsplaner for kulturlandskapet i Salten, noe vi gjerne satser på å utforme framover for å avhjelpe kommunene og gårdbrukerne som trenger en slik plan.

Ei livskraftig primærnæring skaper aktivitet på bygda

Vi håper **Steigen** kommune ser nytten av det arbeidet vi gjør for de som i dag livnærer seg av gårdsdrift. Bosettinga i distriktet avhenger av bærekraftige bruk, som produserer mat og tar vare på landskap og kulturarv – og derved sikrer spredt bosetting.

Gårdbrukerne trenger hjelp og oppfølging innenfor jord- og plantekultur, oppsett av miljøplan, dyrkings- og gjødselplaner m.m. som det i dag bare er Norsk

Norsk Landbruksrådgiving Salten

Landbruksrådgiving Salten som tilbyr. Vi har mange små og store møter og kurs som er åpne for alle.

De aller fleste som i dag driver i et visst omfang ønsker å benytte seg av de tilbudene vi kan gi gårdbrukerne ved at de er medlemmer hos oss. Smitteeffekten av medlemmenes kunnskap sprer seg til hele næringen!

Kommunene har i dag små ressurser å bruke på gårdbrukernes fagområder. Her satser Norsk Landbruksrådgiving Salten på oppfølging av hver enkelt, og alle som ønsker får faglig veiledning, hjelp og støtte. Det er en lønnsom investering for kommunen å satse litt penger på landbruksrådgivingen som gjør dette arbeidet på en effektiv og rimelig måte.

Økt interesse for å produsere kvalitetsprodukter avhenger av gode agronomiske kunnskaper – noe som blir hovedsatsingen også i 2015.

Vi satser fortsatt på å være bøndenes foretrukne, faglige støttespiller innen agronomi!

Vi håper **Steigen** kommune også i 2015 støtter opp om Norsk Landbruksrådgiving Saltens arbeid for gårdbrukerne i kommunen.

For Norsk Landbruksrådgiving Salten

Anne Marit Isachsen
Daglig leder & landbruksrådgiver

Kopi sendt landbrukskontoret

Vedlegg:
1. Medlemsliste for Norsk Landbruksrådgiving Salten for **Steigen**
2. Årsmelding 2013 som inneholder regnskap for 2013 og budsjett for 2014

Norsk Landbruksrådgiving Salten

Postadresse: Boks 494, 8001 Bodø
Besøksadresse: Moloveien 18
Tlf: 91320 731
E-post: salten@nlr.no
Bankgiro: 9365 14 44940
Org.nr.: NO 871 390 452 MVA

Medlemmer pr 9/12 2014 fra Steigen

11461	Sivertsen, Knut	Leinesfjord	8281	LEINESFJORD
10112	Olsen, Geir	Saursfjord	8283	LEINESFJORD
10105	Olsen og Knut Berre, Marita	Saursfjord	8283	LEINESFJORD
10104	Rist, Mona Pettersen og Jann	Saursfjord	8283	LEINESFJORD
11645	Marhaug, Arne	Marhaug	8286	NORDFOLD
10135	Bredal, Mogens	Holkestad	8288	BOGØY
10107	Dreyer, Geir-Bjøran	Liland	8288	BOGØY
11445	Hansen, Even	Holkestad	8288	BOGØY
11642	Johnsen, Rune Gorm	Holkestad	8288	BOGØY
11646	Kristensen, Stian		8288	BOGØY
11647	Mehus og Johansen, Jorunn og	Skånland	8288	BOGØY
10123	Pedersen, Vegard Westvik	Holkestad	8288	BOGØY
10122	Pedersen, Willy Westvik	Holkestad	8288	BOGØY
10106	Pettersen, Magnor	Vinsnes	8288	BOGØY
10114	Winsnes, Bernth	Vinsnes	8288	BOGØY
10111	Bakken, Solbjørg Anita		8289	ENGELØYA
10109	Barsch, Nils Dietrich	Sjyvollen i Bø	8289	ENGELØYA
10138	Danielsen , Kari og Ronny Brunes	Myklebostad	8289	ENGELØYA
10131	Danielsen, Per Harald		8289	ENGELØYA
10130	Edvardsen, Roger	Stegen	8289	ENGELØYA
10132	Erdal, Ketil	Skagstad	8289	ENGELØYA
10113	Holand, Tove og Thor	Bø	8289	ENGELØYA
10116	Lynum, Inge	Skagstad	8289	ENGELØYA
11458	Skogvold, Marie		8289	ENGELØYA
10129	Stendal, Hans Einar		8289	ENGELØYA
11648	Susæg, Gaute	Bø	8289	ENGELØYA

SYKKEL I SALTEN

Saksbehandler:	Per Løken	Arkiv: U64
Arkivsaksnr.:	14/882	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
4/15	Steigen formannskap	05.02.2015

Forslag til vedtak:

Steigen kommune vedtar å knytte seg til prosjektet: « Sykkel i Salten».
Steigen kommune vil ta del i arbeidet med å tilrettelegge traseen som berører Steigen kommune.
Steigen kommune ønsker ikke vesentlige endringer på traseen som er skissert for kommunen.
Det kan bli snakk om å tilrettelegge noe på sideveier og ulike severdigheter og servicesteder.
Det vil en komme tilbake til i prosjektet.
Eventuelle kostnader med prosjektet forutsettes å ha egen finansiering.

Saksutredning:

Friluftsrådet i Salten Regionråd har utarbeidet et stort sykkelprosjekt for Salten.

Arbeidsutvalget i Salten Regionråd vedtok følgende på sitt møte den 5. september:

1. *Arbeidsutvalget stiller seg bak forelagte prosjektbeskrivelse.*
2. *Arbeidsutvalget sender forelagte prosjektbeskrivelse til kommunene og ber om tilbakemelding innen 01.01.15 på følgende:*
   A: Om kommunen vil delta i prosjektet slik det er skissert i prosjektbeskrivelsen datert 28.08.14
   B: Om kommunen slutter seg til å delta i arbeidet med traseer som berører kommunen. Igangsetting av arbeidet på de enkelte traseer forutsetter endelig godkjenning av tiltaket og budsjett/finansiering av berørte parter.
   C: Om kommunen ønsker endringer i forhold til foreslåtte tiltak, traseer og framdrift, og i tilfelle hvilke?
3. *Administrasjonen i regionrådet bes på grunnlag av forelagte prosjektbeskrivelse søke samarbeid med Nordland Fylkeskommune, Statens Vegvesen og andre relevante nasjonale og regionale parter for å avklare deltagelse, finansielt og økonomisk mulighetsrom før saken tas opp i første Arbeidsutvalgsmøte i 2015.*

Sykkel i Salten er en samordnet satsing på tur- og turistsykling mellom Salten Regionråd, kommune, destinasjonsselskapene, Nordland Fylkeskommune, Statens Vegvesen og andre aktuelle parter. Prosjektet krever at de kommunene som har sykkelruter i sin kommune deltar i prosjektet.
Det er et stort potensiale for sykkelbruk blant folk og sykkelbruk i ferien.

En ønsker å oppnå følgende med prosjektet:

1. Økt bruk av sykkel og mer nærferie for egne innbyggere.
2. Økt verdiskapning i reiselivet i regionen.
3. Øke regionens attraktivitet.

Sykkelruter skal etableres i alle Saltenkommunene, flere av disse med status som nasjonale sykkelruter.
Flere ruter blir kombinert med båt, ferge, buss og tog.
Det blir viktig å legge til rette for god service langs sykkelrutene.

Det skal opprettes en administrasjonsressurs for å drive prosjektet framover og koordinere all innsats.
Den årlige kostnaden for hovedprosjektet vil ligge i størrelsesorden500.000 kr. Stort sett blir dette fordelt på Salten Friluftsråd og «Salten Reiseliv» Det forutsettes at dette ikke skal finansieres av kommunene.

Det er i utredningen pekt på 10 ulike sykkeltraseer som kan inngå i prosjektet.
For Steigen sin del er det traseen som går fra Bodø via Kjerringøy, Tårnvik, Nordfold og til Bogøy, med alternativ Engeløya rundt.
Det vil ikke være aktuelt med noen spesiell traseeopparbeidelse i denne ruta. Skilting og merking vil være viktig i tillegg til avklaringer og utnytting av mulighetsrommet knyttet til hurtigbåten Nordlandsekspressen og bygderuta i Foldfjorden.

Vurdering:

Sykkelturisme har et visst omfang i Steigen i dag. Det har gjennom noen år vært solgt sykkelturer i Steigen gjennom et firma på Østlandet.
Økt satsing på sykkelturisme er positivt. Det vil kunne gi grunnlag for overnatting, handel, og salg av service som sykkelutleie o.l. Folk vil oppdage den flotte kommunen vår.

Det vil ikke medføre store kostnader for Steigen kommune å knytte seg til prosjektet.
En må regne med noe bruk av administrasjonsressurs knyttet til satsinga i vår kommune.

RETNINGSLINJER VED BRUDD PÅ REGLEMENT FOR TOBAKKSFRI ARBEIDSTID

Saksbehandler:	Dag Robertsen	Arkiv: 400
Arkivsaksnr.:	15/60	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
1/15	Partsammensatt Utvalg	05.02.2015
5/15	Steigen formannskap	05.02.2015

Forslag til vedtak:

Steigen formannskap vedtar framlagte forslag til retningslinjer/reaksjoner overfor ansatte ved brudd på Steigen kommunes reglement for tobakksfri arbeids- og skoletid.

Bakgrunn:
Steigen kommunestyre vedtok i møte den 6. november 2014 (k-sak 46/14) regelverk for tobakksfri skole- og arbeidstid med virkning fra 1. januar 2015. Kommunestyret vedtok også å pålegge administrasjonen å nedsette en felles arbeidsgruppe bestående av representanter for arbeidsgiver og ansatte som senest den 30. november 2014 skulle gi forslag på rutiner for håndheving og sanksjoner ved brudd på regelverket. Endelige rutiner skulle godkjennes av formannskapet.

I formannskapsmøte den 15. oktober 2014 ble følgende tilleggsforslag fra Kjersti Olsen vedtatt: «Til konsekvensutredningsgruppa: Det bør vurderes å innføre belønning til snus- og røykfrie/de som greier å slutte, framfor bruk av sanksjoner for de som bryter reglementet.»

Rådmannen delegerte den 12. november oppgaven med å nedsette en arbeidsgruppe til folkehelsekoordinator. En arbeidsgruppe ble satt ned bestående av Dag Robertsen, personalleder; Tordis Sofie Langseth, leder PUD; Merethe Hjertø, hovedverneombud; Mona Olsen, hovedtillitsvalgt, Lisbeth Hansen, arbeidstaker og Maria Johansson, folkehelsekoordinator. Gruppen, med unntak av hovedtillitsvalgt som var syk, møtte den 9. desember 2014 og utarbeidet da en rutine for håndheving og sanksjoner ved brudd på regelverket.

Saksutredning:
Nordland fylkeskommune innførte den 1. juli 2014 tobakksfri arbeids- og skoletid. Fylkeskommunen har også utarbeidet rutiner for håndheving av tobakksreglementet. Rutinene er som følger:

1.gang:	Tilsnakk til ansatte. Tilbud om avvenningskurs.
2.gang:	Irettesettelse med informasjon om hva som kan skje ved ytterligere brudd på reglementet. Tilbud om avvenningskurs.
3.gang:	Samtale med leder om konsekvenser ved brudd på Arbeidsreglementet og skriftlig advarsel. På nytt tilbud om avvenningskurs

I følge punkt 8 i Steigens tobakksreglement skal ansatte som ønsker å slutte røyke eller snuse tilbys hjelp til tobakksavvenning.

I følge punkt 11 i Steigens tobakksreglement bør tobakksfri arbeidstid være et tema i medarbeider- og utviklingssamtaler.

Kommuneadministrasjonen arbeider nå med å få på plass et tilbud om røyke- og snusavvenning til ansatte som ønsker støtte og sluttehjelp. I et informasjonsskriv til alle ansatte om det nye reglementet finnes det kontaktinformasjon til anbefalte ringe- og nettressurser, slik som røyketelefonen og slutta.no. Legekontoret har satt av to hele dager i januar for individuell veiledning til røyke- og snusslutt. I tillegg prøver administrasjonen å få til en sluttekurs i gruppe i løpet av våren. Så snart tilbudene er på plass vil det gå ut informasjon og invitasjon til alle ansatte.

Vurdering:
Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i Nordland fylkeskommunes reaksjonsmåter ved brudd på fylkets tobakksreglement. Arbeidsgruppen foreslår i stort samme rutiner som fylket har:

Ved brudd på regelverket skal nærmeste leder si fra til den ansatte slik at vedkommende får mulighet til å rette på forholdene. Dette gjøres normalt uformelt i en løpende dialog. Den ansatte skal også tilbys hjelp til avvenning.

Hvis arbeidstakeren ikke retter på forholdene, men fortsetter å bryte reglementet, skal nærmeste ledere gi den ansatte en muntlig irettesettelse/advarsel med informasjon om hva som kan skje ved ytterligere brudd på reglementet. Den ansatte skal igjen tilbys hjelp til avvenning.

Hvis arbeidstakeren fortsatt ikke overholder reglementet skal nærmeste leder informere den ansatte om konsekvenser ved brudd på kommunens arbeidsreglement og gi den ansatte en skriftlig tilrettevisning/advarsel. Den ansatte skal på nytt gis tilbud om hjelp til avvenning.

Arbeidsgruppen ønsker å understreke at hver leder med personalansvar har ansvar for å henge opp det nye tobakksreglementet på arbeidsplassen og at ta reglementet opp som tema i personalmøter. Hver enkelt avdelingsleder har også ansvar for å tilrettelegge for en god overgangsperiode for tobakksbrukere som opplever tobakksfri arbeidstid som vanskelig.

Heller enn å gi de som vanligvis røyker og snuser i arbeidstid en gode for at de overholder regelverket mener arbeidsgruppen at kommunen skal tilby arbeidstakerne hjelp til tobakksavvenning. Arbeidsgruppen mener at kommunens tilbud om hjelp til tobakksavvenning, både individuell veiledning og sluttekurs, skal være kostnadsfritt.

Vedlegg:
Reaksjoner ved ansattes brudd på Steigen kommunes tobakksreglement.

Reaksjoner overfor ansatte ved brudd på Steigen kommunes tobakksreglement

Ledere på alle nivåer har plikt til å følge opp ansatte som ikke overholder påbudet om tobakksfri arbeidstid. Ved brudd på reglementet skal følgende retningslinjer følges i oppfølging og reaksjon overfor ansatte

1.gang: Nærmeste leder skal si fra til den ansatte slik at vedkommende får mulighet til å rette på forholdene. Dette gjøres normalt uformelt i en løpende dialog. Den ansatte skal tilbys hjelp til avvenning.

2.gang: Hvis arbeidstakeren ikke retter på forholdene men fortsetter å bryte reglementet skal nærmeste leder gi den ansatte en muntlig irettesettelse/advarsel med informasjon om hva som kan skje ved ytterligere brudd på reglementet. Den ansatte skal igjen tilbys hjelp til avvenning.

3.gang: Hvis arbeidstakeren fortsatt ikke overholder reglementet skal nærmeste leder informere den ansatte om konsekvenser ved brudd på kommunens arbeidsreglement og gi den ansatte en skriftlig tilrettevisning/advarsel. Den ansatte skal på nytt gis tilbud om hjelp til avvenning.

STRATEGIKONFERANSENE 2015
DEBATTHEFTET

Saksbehandler:	Dag Robertsen	Arkiv: 032
Arkivsaksnr.:	15/64	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
6/15	Steigen formannskap	05.02.2015

Forslag til vedtak:

Steigen Formannskap vedtar de uttalelser til debattheftet 2015 som fremkommet i møtet.

Saksutredning:
Årets strategikonferanse har fokus på 2 hovedtema; forhandlinger og ledelse. Forhandlingene tar for seg 4 områder; mellomoppgjøret 2015, revidering av hovedavtalen, arbeidstidsavtalen for undervisningspersonalet og pensjon. Delen som omhandler ledelse er KS opptatt av de endringer som skjer i kommunestrukturen og hvordan dette vil slå inn i samhandling mellom politisk og administrativ lederskap. KS er opptatt av hvordan de best kan bidra til et godt lederskap i kommunene.

Del 1 – forhandlinger

KS stiller følgende spørsmål:

1. Skal eventuelle lønnsmidler til disposisjon i 2015 fordeles sentralt eller lokalt?

   Saksbehandlers vurdering:
   Med bakgrunn i et mellomoppgjør vil det være lite hensiktsmessig bruk av tid og ressurser til å fordele små midler lokalt. KS bør derfor legge disse lønnsmidlene inn som en del av sentralt oppgjør.

2. Bør KS foreslå endringer i Hovedavtalen? I så tilfelle, på hvilke områder kan dette være aktuelt?

   Hovedavtalen er formålstjenlig slik den nå er utformet. Pr i dag ser vi ikke noen behov for endringer og avtalen kan derfor videreføres i den form og innhold som i dag. http://www.ks.no/PageFiles/65289/Hovedavtalen%2001.01.2014-31.12.2015.pdf?epslanguage=no

3. Lokale forhandlinger om arbeidsårets lengde og arbeidstid på skolen forutsetter gode lokale prosesser og konstruktiv dialog knyttet til lokale utfordringer og lokale behov for organisering av lærernes arbeidstid til elevenes beste. På hvilken måte kan KS bidra til at prosessene og resultatet blir best mulig?

   Saksbehandlers vurdering:
   Steigen kommune har valgt en linje på dette området som tilsier en fleksibel ordning i forhold til bl.annet ubunden tid for lærerne. Det vil si at forberedelser, retting, foreldrekontakt og lignende arbeid kan skje utenfor skolen. Dette er gjort også ut fra en

helhetlig vurdering som vi mener bidrar til effektivitet og kvalitiet. Steigen kommune er opptatt av å finne løsninger på god samhandling mellom lærerne som sikrer kvalitet for elevene ut fra den arbeidstidsordning som allerede eksisterer. Det er derfor ikke ønskelig at KS legger opp til en strategi hvor alle kommuner får en og samme løsning, som igjen blir et hindrer i å gjennomføre lokale vurderinger til beste for både lærerne og elevene og organisasjonen.

4. Er det spesielle forhold KS må prioritere i arbeid med pensjon?

   Saksbehandlers vurdering:
   Arbeidstakernes andel må økes. Dette vil kunne bidra til å sikre en god pensjonsordning fremover. På tross av en utvikling som går mot tilnærming av pensjonsordningen til privat sektor, blir KS sin rolle også å sikre at pensjonsordning kan utvikles til fortsatt å være et fortrinn i offentlig sektor med tanke på rekruttering til de ulike yrkene i kommunene.

Del 2 Ledelse på dagsorden

5. På hvilke områder er det nødvendig å styrke ledere i kommunal sektor, og hvilke rolle bør KS ha?

   Saksbehandlers vurdering:
   Det viktigste området som kan styrke ledere i kommunal sektor, er på den ene siden å sikre best mulig samhandling mellom administrasjon og politikk. Skillene er for utydelige, spesielt i små kommuner, og dette slår inn i den kommunale organisasjonen når kommunen utfordres i forhold til prioriteringer i tjenestetilbudet og større organisasjonsendringer. På den andre siden er det viktig å styrke lederskapet slik at ledelsen står samlet og utøver sin ledelse ut fra et ønske om å styrke helheten. Det vil si at ledelse blir mer enn fag og økonomi, men omhandler tema som tjener hele organisasjonen. Tema blir å lede mennesker for å sikre at alle i organisasjonen arbeider mot felles mål. KS er således en viktig samarbeidspartner i å holde fokus på området ved å aktualisere ledelse i alle sammenhenger. KS blir fortsatt viktig i å bistå kommunene i politikeropplæringen. OU-fondet har vært en viktig bidragsyter til å sette i gang viktig kompetanseheving innenfor ledelse og KS må arbeide for at denne ordningen oppretthodes.

Vedlegg:
Debattheftet 2015

Invitasjon til dialog om Arbeidsgiverpolitiske utfordringer og Mellomoppgjøret 2015

Debattgrunnlag

Kommuneforlaget

Mellomoppgjøret 2015,
ledelse på dagsorden

Debattgrunnlag

Til kommuner og fylkeskommuner

KS' formål er å sikre kommunesektoren best mulig rammebetingelser. God dialog med medlemmene er en forutsetning og avgjørende for å utforme en god medlemspolitikk.

Strategikonferansene er de viktigste arenaene for denne dialogen. Fra fylkesmøtene som gjerne legges i tilknytning til strategikonferansene, får vi også innspill til KS' prioriteringer det kommende året. KS sender ut debattheftet til medlemmene for at den enkelte kommune/fylkeskommune kan behandle det i forkant av strategikonferansene og fylkesmøtene.

Medlemspolitikken må forankres godt for at KS skal ha en sikker og god forhandlings-posisjon. Derfor anbefaler KS at spørsmålene i debattheftet behandles og vedtas politisk. Det gjelder spesielt del 1 i heftet. De fylkesvise tilbakemeldingene på debattheftet framlegges for hovedstyret når forhandlingsmandatet vedtas.

Oslo, november 2015

Lasse Hansen
Administrerende direktør

Innhold

Del 1 – Forhandlinger ***7***
1. Mellomoppgjør pr. 1.5.2015 7
1.1 Lønnsutvikling 2014 7
1.2 Økonomiske rammer 2015 7
2. Hovedavtalen – revisjon pr. 1.1.2016 8
3. SFS 2213 – arbeidstidsavtale for undervisningspersonalet 8
4. Pensjon 9

DEL 2 - Ledelse på dagsorden ***12***
Dagens situasjon 12
Policy for god ledelse – videre arbeid 13

Del 1 – FORHANDLINGER

1. Mellomoppgjør pr. 1.5.2015

Tariffoppgjøret i 2015 er et mellomoppgjør der de sentrale parter i utgangspunktet kun skal forhandle om lønnsreguleringer. Som forklaringen under viser, vil det være lite penger igjen å forhandle om.

1.1 Lønnsutvikling 2014

Som følge av streiken ble lønnsveksten i KS-området redusert fra 3,3 prosent til om lag 3 prosent i 2014, som er lavere enn anslaget i Nasjonalbudsjettet (3 ¼ prosent) for norsk arbeidsliv.

1.2 Økonomiske rammer 2015

I forbindelse med meklingen i 2014 konstaterte partene at utsiktene for lønnsutviklingen i frontfaget i 2014 var usikre. Partene ble enige om følgende:

> *«Dersom rapporten « Grunnlaget for inntektsoppgjørene i 2015» fra Det tekniske beregningsgrunnlag for inntektsoppgjørene viser en høyere lønnsutvikling i frontfaget enn i KS-området fra 2013 til 2014 skal differensen legges til et troverdig anslag for lønnsveksten 2014 – 2015 i frontfaget. Disse elementene vil være grunnlaget for rammen for oppgjøret 2015 i KS-området.»*

I tillegg har partene gjennom bestemmelsen om regulering 2. avtaleår i Hovedtariffavtalen på vanlig måte avtalt at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen og utsikter for 2015. Det tas hensyn til lønnsutvikling for arbeidere og funksjonærer i LO/NHO-området, øvrige offentlige ansatte og andre sammenlignbare tariffområder.

Nasjonalbudsjettet for 2015 anslår en lønnsvekst i norsk arbeidsliv på 3 ¼ prosent. Resultatet fra tariffoppgjøret i 2014 gir virkninger inn i mellomoppgjøret gjennom et stort overheng. Sammen med antatt lønnsglidning og allerede avtalte tillegg er derfor om lag 3,4 prosent av årslønnsvekstrammen allerede bundet opp før forhandlingene starter. Dette skyldes at overhenget, på grunn av lærerstreiken, blir om lag 0,4 prosentpoeng høyere enn beregnet under meklingen. Uansett vil det være lite å forhandle om ved oppgjøret i 2015.

KS spør:

1. Skal eventuelle lønnsmidler til disposisjon i 2015 fordeles sentralt eller lokalt?

2. Hovedavtalen – revisjon pr. 1.1.2016

Hovedavtalen er inngått for to år til 31.12.2015 og skal reforhandles høsten 2015. De to foregående avtaleperiodene var 4-årige. Ved siste revisjon ble avtalestrukturen i Hovedavtalen endret slik at hovedtariffavtalene for KS Bedrifts medlemmer i hhv. energiverk og konkurranseutsatte bedrifter har selvstendig konfliktadgang. Dette som en tilpasning til KS Bedrifts mer selvstendige posisjon.

I Hovedavtalen del B, som gjelder kommuner og fylkeskommuner, ble det avtalt en ny bestemmelse om samhandling mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte ved kommunal samhandling. Denne blir særlig aktuell i prosesser med kommunestruktur.

Generelt legger Hovedavtalen til rette for et best mulig samarbeid mellom partene på alle nivåer og viderefører prinsippet om at arbeidsgivere og tillitsvalgte lokalt finner hensiktsmessige løsninger for å ivareta gode prosesser for reell medvirkning gjennom ordningen med tillitsvalgte. Hovedavtalen regulerer videre tillitsvalgtes rettigheter og plikter, herunder tillitsvalgtes rett til permisjoner.

KS spør:

2. Bør KS foreslå endringer i Hovedavtalen? I så tilfelle; på hvilke områder kan dette være aktuelt?

3. SFS 2213 – arbeidstidsavtalen for undervisningspersonalet

Som et resultat av meklingen under tariffoppgjøret 2014, kom KS og forhandlingssammenslutningene fram til et anbefalt forslag om en ny sentral arbeidstidsavtale som ville gitt stort lokalt handlingsrom med gode ytre rammer for arbeidstid. Bakgrunnen for det anbefalte forslaget var enighet mellom partene om behov for mer systematisk samarbeid, evaluering og kunnskapsdeling blant lærerne, slik at skolen i større grad utvikler seg som en lærende organisasjon.

Det anbefalte forslaget ble nedstemt av Utdanningsforbundets medlemmer, med påfølgende konflikt. Partene ble til slutt enige om en ny arbeidstidsavtale for undervisningspersonale med virkning fra 1. august 2015. I ny arbeidstidsavtale er verken arbeidsårets lengde eller arbeidstid på skolen sentralt regulert, dette skal det forhandles om lokalt, ut fra lokale behov. Avtalen skal bidra til en positiv samhandlingskultur. Forhandlingene skal ta utgangspunkt i skolens og lærernes behov og de oppgavene som skal løses individuelt og i fellesskap for å ivareta elevenes læringsbehov og for å utvikle skolen.

På nyåret gjennomfører de sentrale parter felles skolering i alle fylker. Hovedhensikten er å inspirere og oppfordre til tillitsbygging og gode lokale prosesser slik at man kan etablere en arbeidstidsordning som ivaretar den enkelte skoles behov – til elevenes beste.

Partene på kommunalt/fylkeskommunalt nivå må bidra til videre skolering på skolenivå slik at gode prosesser kan gjennomføres på alle nivåer i kommunen/fylkeskommunen, hvor behovene og målene på den enkelte skole legger grunnlaget for fastsetting av arbeidsår og arbeidstid.

KS spør:

3. Lokale forhandlinger om arbeidsårets lengde og arbeidstid på skolen forutsetter gode lokale prosesser og konstruktiv dialog knyttet til lokale utfordringer og lokale behov for organisering av lærernes arbeidstid til elevenes beste. På hvilken måte kan KS bidra til at prosessene og resultatet blir best mulig?

4. Pensjon

Pensjonsordningen i offentlig sektor vil være et sentralt tema framover. Dette er en meget viktig sak - både for arbeidsgivere og arbeidstakere - og det er en sak som kommunene og KS har engasjert seg i og fortsatt vil engasjere seg sterkt i.

KS mener det er behov for en ordning som bygger på de samme prinsipper som alderspensjon i folketrygden

- begrenser kostnadsveksten
- er tilpasset arbeidslinjen
- legger bedre til rette for mobilitet mellom offentlig og privat sektor
- gjør kostnadene mer forutsigbare

Det har lenge vært tilnærmet like pensjonsregler i stat og kommune. For det første har det vært ansett som ønskelig både av kommuner, stat og arbeidstakerne. For det andre er dette formalisert gjennom forskrift og overføringsavtale som forutsetter et felles pensjonsprodukt. KS mener dette bør fortsette. Samarbeidet med staten i pensjonsspørsmål er derfor svært viktig. KS vil/har tatt initiativ overfor staten for å få igangsatt drøftinger om prosess og framdrift for å utvikle en pensjonsordning tilpasset folketrygden.

Regjeringen har i sin politiske plattform uttalt at den vil fortsette gjennomføringen av pensjonsreformen, arbeide for løsninger som minsker forskjellen mellom ordningene i privat og offentlig sektor, samt å gjennomgå alle lovbestemte aldersgrenser. Statsråden varslet i september at han nå vil sette fart på dette arbeidet i samspill med partene.

Tjenestepensjonsordningene i Statens pensjonskasse er lovhjemlet og kan dermed endres av Stortinget. Tjenestepensjonen i kommunesektoren er fastsatt i Hovedtariffavtalen, og må endres gjennom forhandlinger med arbeidstakerorganisasjonene. Kommunesektorens ansatte fordeler seg på begge ordningene, da lærere og sykepleiere er medlemmer av lovfestede ordninger.

I kommunesektoren øker bekymringen knyttet til arbeidsgivers stigende og uforutsigbare pensjonsutgifter. Dette skyldes andre forhold enn endringer/forbedringer i pensjonsregelverket for de ansatte, hovedsakelig sterk reallønnsvekst, svært lave renter og økt levealder. I kommunesektoren er levealdersjustering og ny regulering av løpende pensjoner innført for å motvirke økningen i pensjonskostnader etter hvert som folk lever stadig lenger.

KS mener en ny pensjonsordning bør bygge på følgende prinsipper:

- Offentlige ansatte skal hvert år tjene opp pensjonsrettigheter fra første krone. Dette sikrer at også personer med lave stillingsstørrelser opparbeider pensjonsrettigheter. En ordning hvor en forlater sluttlønnsprinsippet gir større forutsigbarhet hva gjelder kostnader for arbeidsgiver.
- Tjenestepensjonen skal, som alderspensjon i folketrygden, kunne tas ut fra fylte 62 år. Senere uttak gir høyere årlig pensjon.
- Arbeid og pensjon skal kunne kombineres fritt uten avkortning.
- Pensjonen beregnes som en nettoytelse og kommer i tillegg til ytelsene fra folketrygden, dvs. at de kompliserte samordningsreglene elimineres.

KS forutsetter at det i tilknytning til arbeidet med å utvikle pensjonsordningen også ses på gjeldende særaldersgrenser. KS mener særaldersgrensene bør økes og det må vurderes hvilke yrker som fortsatt har behov for særaldersgrenser.

Hvorvidt ordningen vil innebære en økonomisk innsparing for kommunene, vil avhenge av hvilket ytelsesnivå den tar sikte på å gi. Gevinsten som følger av tilpasningen til arbeidslinjen i ny folketrygd tilfaller staten i form av økte skatteinntekter, og vil bare havne i kommunesektoren gjennom inntektene staten stiller til disposisjon for sektoren. Nærmest uansett hvordan pensjonsordningene utformes, vil det være store kostnadsutfordringer som må tas hensyn til når de statlige økonomiske overføringene til kommunesektoren fastsettes. De vil ikke kunne løses gjennom forhandlinger med

KS spør:

4. Er det spesielle forhold KS må prioritere i arbeidet med pensjon?

arbeidstakerorganisasjonene. Unntaket er fastsettelsen av arbeidstakernes bidrag til pensjonspremien som er fastsatt i Hovedtariffavtalen. I offentlig sektor har dette bidraget ligget konstant på 2 prosent, selv om arbeidsgivers bidrag er mangedoblet

Faktaboks

- **Hovedavtalen.** Tariffavtale mellom KS og arbeidstakerorganisasjonene om grunnleggende spilleregler bl.a om forhandlingsordning, partsforhold, tillitsvalgtordning og samarbeid / medvirkning i arbeidslivet.
- **HTA** er forkortelsen for Hovedtariffavtalen i KS området. Hovedtariffavtalen er inngått mellom KS og arbeidstakerorganisasjonene med utløp 30. april 2016 og regulerer lønns- og arbeidsvilkår.
- **Hovedtariffoppgjør.** HTA inngås for 2-årige avtaleperioder fra 1. mai «partall år». I hovedtariffoppgjør er hele HTA oppe til revisjon og det føres samtidig sentralt lønnsoppgjør.
- **Lønnsglidning er** den delen av lønnsveksten som i sentrale tariffavtaler ikke kan tilskrives tariffmessige tillegg. Eksempelvis ansiennitetsopprykk og endringer i lønn ved skifte av stilling. Glidningen regnes inn i den økonomiske rammen for lønnsoppgjøret.
- **Overheng** er en prosentvis beregning som beskriver hvor mye lønnsnivået ved utløpet av et år ligger over gjennomsnittsnivået for hele året. Lønnstillegg som gis sent i året, fører til større overheng til neste år enn tilsvarende tillegg gitt tidlig i året. Overhenget regnes inn i den økonomiske rammen for lønnsoppgjøret.
- **Pott.** Sentralt avtalt beløp til rådighet for lokale forhandlinger (hjemlet i HTA pkt. 4.A.1) om lønnstillegg.
- **Frontfagmodellen**/forhandlingsmodellen innebærer at lønnsveksten koordineres i hele arbeidslivet. Lønnsveksten for industrien (frontfaget) brukes som «normalutvikling» og legger premissene for lønnsvekst i skjermede næringer/sektorer. Profilen på oppgjørene bestemmes innenfor den enkelte sektor.
- **SFS 2213** er særavtalen som regulerer bestemmelser for undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnopplæring og omtales gjerne som «Arbeidstidsavtalen». De sentrale forbundsvise særavtalene forkortes «SFS» og har en firesifret nummerserie innledet med 2*. 2200-nummerserien er særavtaler for skole, barnehage m.m. Det er fire generelle særavtaler (SGS) og 14 forbundsvise særavtaler i KS-området.

DEL 2 – LEDELSE PÅ DAGSORDEN

KS styrker arbeidet med ledelse i kommunesektoren. Det videreutvikles nå en policy for god ledelse og samspill mellom politikk og administrasjon. KS ønsker gjennom årets debatthefte konkrete innspill til det videre arbeidet.

Faktaboks

Skodd for framtida

KS lanserte i 2014 den arbeidsgiverpolitiske satsingen «Skodd for framtida». Vi viser fram sektorens arbeidsgiverutfordringer i framtida og hvilke strategier som kan møte dem. «Skodd for framtida» er et verktøy som kan stimulere og bidra til at flere utvikler egne framtidsrettede arbeidsgiverstrategier.

Dagens situasjon

Kommunesektorens arbeidsgivermonitor viser arbeidsgiverutfordringer i kommuner og fylkeskommuner. I fylkeskommunen er rekruttering av virksomhetsledere og toppledere den største arbeidsgiverutfordringen. Det er også en stor utfordring i kommunene, men her er det større utfordringer med sykefravær, deltidsarbeid, og evne til nyskaping og innovasjon. Alle fylkeskommuner og over 90 prosent av kommunene har iverksatt tiltak for å styrke lederkompetansen, og flertallet opplever at lederutvikling gir gode resultater.

Toppledere og sektorledere er i stor grad menn, mens det er klart flest kvinner blant virksomhetsledere. Turnover blant rådmenn holder seg høy, fra 2011 til 2013 var den på 34 prosent. Rådmenn går ofte til rådmannsstillinger i andre kommuner. For sektorledere og virksomhetsledere er turnover også relativt høy, men disse går sjelden inn i tilsvarende stillinger i andre kommuner.

15 *Ledere på ulike nivåer i kommuner og fylkeskommuner*

	KVINNER		MENN		
	Antall	Andel (%)	Antall	Andel (%)	Totalt
Toppledere	113	26,4%	315	73,6%	428
Sektorledere	1034	45,0%	1266	55,0%	2300
Virksomhetsledere	4502	72,3%	1729	27,7%	6231
Totalt	5649	63,1	3310	36,9%	8959

Kilde: PAI 2013

Drøye 80 prosent av fylkeskommunene og over 60 prosent av kommunene har vedtatt en arbeidsgiverstrategi. Styrket samarbeid og bedre ledelse trekkes fram som effekter.

Kommunereformen stiller kommuner og fylkeskommuner overfor særskilte utfordringer knyttet til ledelse og arbeidsgiverpolitikk. Der kommunestyrer vedtar å utrede, planlegge eller gjennomføre sammenslåingsprosesser, må kommunens rolle som arbeidsgiver fremstå på en god måte. Samspill og rolleforståelse mellom politisk og administrativ ledelse, gode prosesser for informasjon og medbestemmelse samt kunnskap om lov og avtaleverk er sentralt.

Faktaboks

FoU-prosjekt om «Arbeidsgiver-politiske utfordringer ved kommune-sammenslåinger»

I januar 2015 kommer en FoU-rapport om arbeidsgiverpolitiske spørsmål ved kommunesammenslåinger. Rapporten gir et kunnskapsgrunnlag med erfaringer fra norske kommuner som har slått seg sammen eller forsøkt å slå seg sammen, samt eksisterende forskning og erfaringer fra andre nordiske land. Samtidig publiserer KS Advokatene og KS Forhandling oppdaterte veiledninger om lov- og avtaleverk.

Policy for god ledelse – videre arbeid

Samspillet mellom politikk og administrasjon er en vesentlig ramme for utøvelse av ledelse i kommunal sektor. En god forståelse og håndtering av arbeidsgiverrollen er sentralt, både i kommunestyret som øverste ansvarlige arbeidsgiver (som kollegialt organ), og av rådmannens administrative ledelse. Delegasjonsreglementet er særdeles viktig for samspillet og den daglige utøvingen av arbeidsgiveransvaret. Verktøyet fra KS for utvikling av lokale arbeidsgiverstrategier «Skodd for framtida», løfter fram god ledelse som nøkkelen for å nå felles mål. KS har definert god ledelse som å utfordre, støtte og stille krav til medarbeidere. Dette er lederverdier som er uavhengige av hvilket nivå eller hvilken sektor man jobber innenfor.

Hensikten med å videreutvikle en policy for god ledelse er å støtte medlemmenes arbeid for godt samspill mellom politikk og administrasjon samt styrke arbeidet med å utvikle og rekruttere gode ledere. KS ønsker at policyen skal ta opp i seg det som kjennetegner god ledelse i kommunal sektor og hvordan kommuner og fylkeskommuner gjennom å rekruttere og utvikle gode ledere blir skodd for framtida. Policyen for god ledelse vil ha særlig oppmerksomhet på lederes betydning, utfordringer og muligheter for å nå mål i omstillings- og endringsprosesser.

KS spør:

5. På hvilke områder er det nødvendig å styrke ledere i kommunal sektor, og hvilke rolle bør KS ha?

SØKNAD OM SERVERINGSBEVILLING - TINGELING GAVER OG INTERIØR, 8283 LEINESFJORD

Saksbehandler:	Elin Brit Grytøyr	Arkiv: U63
Arkivsaksnr.:	14/1124	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
7/15	Steigen formannskap	05.02.2015

Forslag til vedtak:

Søknad om serveringsbevilling fra Tingeling gaver & interiør AS, 8283 Leinesfjord innvilges. Bevillingen gjelder i kaffebar i tilknytning til gave – og interiørbutikk i Torghuset, Leinesfjord. Som styrer for bevillingen godkjennes Heidi Pedersen, Leinesfjord og Marius Handberg, Bodø godkjennes som stedfortreder.

Saksutredning:
Fra Tingeling gaver & interiør AS foreligger søknad om serveringsbevilling. Tingeling gaver & interiør AS er et selskap som eies av Heidi Pedersen, 8283 Leinesfjord. Selskapet holder til i Torghuset i Leinesfjord med en gave og interiørbutikk. I tillegg har bedriften en liten kaffebar med salg av ulike kaffe- og tesorter samt et lite utvalg av smørbrød og kaker. Lokalene er godkjent av mattilsynet.

I Serveringslovens § 5 heter det at serveringsstedets styrer må ha gjennomført og bestått etablererprøve. Dette har Heidi Pedersen gjort.

I henhold til Serveringslovens § 9 skal det innhentes uttalelse fra politiet før søknad om bevilling behandles. Dette er gjort og etaten har ingen merknader til søknaden.